

Vreme: 17.07.2026 15:11

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/evropska-komisija-izvjestaj-crna-gora-srbija-/33805843.html>

Autori: Radio Slobodna Evropa

Teme: Evropska komisija

Naslov: Evropska komisija: Crna Gora napreduje, Srbija i dalje suočena s ozbiljnim izazovima

7297

Brojne članice Evropske unije (EU) ostvarile su napredak u reformi pravosuđa, navodi Evropska komisija u godišnjem izvještaju o vladavini prava za 2026. godinu. Ali također upozorava da u pojedinim zemljama reforme napreduju sporije, dok u nekim slučajevima i dalje postoje ozbiljni razlozi za...

Brojne članice Evropske unije (EU) ostvarile su napredak u reformi pravosuđa, navodi Evropska komisija u godišnjem izvještaju o vladavini prava za 2026. godinu. Ali također upozorava da u pojedinim zemljama reforme napreduju sporije, dok u nekim slučajevima i dalje postoje ozbiljni razlozi za zabrinutost. U izvještaju se ocenjuje stanje u oblasti pravosuđa, borbe protiv korupcije, slobode medija i funkcionisanja demokratskih institucija. Ovo je sedmi godišnji izveštaj o vladavini prava za države članice EU i treći koji obuhvata i četiri zemlje kandidata - Srbiju, Crnu Goru, Severnu Makedoniju i Albaniju. Evropska komisija počela je da objavljuje ovaj mehanizam 2020. godine, dok su zemlje proširenja prvi put uključene 2024. Za zemlje obuhvaćene politikom proširenja Komisija navodi da su nastavljeni naponi na reformi pravosuđa, ali da su istovremeno ostale zabrinutosti zbog neprimerenog uticaja koji narušava nezavisnost pravosuđa. Napredak u vladavini prava jedan je od ključnih kriterijuma koji određuje tempo pristupnih pregovora sa Evropskom unijom. Dok je Crna Gora u završnoj fazi pregovora o članstvu, Srbija gotovo pet godina nije otvorila nijedno novo pregovaračko poglavlje, između ostalog i zbog nedovoljnog napretka u oblasti vladavine prava. Izveštaj Evropske komisije ukazuje na trajne, a u pojedinim oblastima i pogoršane probleme u pogledu nezavisnosti pravosuđa, autonomije tužilaštva, borbe protiv korupcije, slobode medija i demokratskog upravljanja. Komisija identifikuje pravosuđe kao jednu od oblasti koja se suočava sa najtežim izazovima. Prema dokumentu, usvajanjem izmena pravosudnih zakona u januaru 2026. uklonjen je deo zaštitnih mehanizama namenjenih očuvanju autonomije tužilaštva i nezavisnosti sudstva, čime je, kako se navodi, otežana primena ustavnih reformi iz 2023. godine. Istovremeno, podseća se u dokumentu da je Venecijanska komisija naknadno ocenila da je Srbija u značajnoj meri odgovorila na njene preporuke koje se odnose na ove izmene. Uprkos tome, Komisija ocenjuje da je politički pritisak na pravosuđe i tužilaštvo znatno povećan, dok su odgovor nadležnih institucija i zaštita od neprimerenog uticaja ostali ograničeni. Autonomija tužilaštva i dalje predstavlja razlog za zabrinutost, stoji u objavljenom dokumentu i dodaje da nedostaci u zakonodavstvu i praksi nastavljaju da podrivaju efikasnost i poverljivost krivičnih istraga. Zaključuje se da se zemlja i dalje suočava sa ozbiljnim izazovima u borbi protiv korupcije, naročito u predmetima visoke korupcije, gde i dalje nema ubedljivih rezultata u istragama, optužnicama i pravosnažnim presudama. Posebna zabrinutost izražena je zbog prepreka koje utiču na rad Tužilaštva za organizovani kriminal, kao i pokušaja neprimerenog uticaja na njegov rad. Evropska komisija podseća i da Srbija na Indeksu percepcije korupcije organizacije Transparency International ima 33 od mogućih 100 poena, što je svrstava među najslabije rangirane zemlje obuhvaćene politikom proširenja. Posebna zabrinutost se izražava po pitanju stanja u medijskom sektoru. Komisija upozorava i na ograničenu uređivačku nezavisnost i nedovoljan pluralizam javnih medijskih servisa, kao i na pogoršanje bezbednosti novinara usled sve češćih napada, pretnji i zastrašivanja. U dokumentu se ukazuje i na nedostatke u sistemu demokratskih mehanizama kontrole i ravnoteže. Ocenjuje se da je pravni okvir za javne konsultacije pogoršan, što je dovelo do smanjenja prostora za učešće javnosti u kreiranju javnih politika. U izveštaju

Vreme: 17.07.2026 15:11

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/evropska-komisija-izvjestaj-crna-gora-srbija-/33805843.html>

Autori: Radio Slobodna Evropa

Teme: Evropska komisija

Naslov: Evropska komisija: Crna Gora napreduje, Srbija i dalje suočena s ozbiljnim izazovima

se navodi i da su organizacije civilnog društva izložene sve većem pritisku i napadima, uključujući javne kampanje usmerene protiv njihovih predstavnika. Evropska komisija u Izveštaju o vladavini prava za 2026. ukazuje na različite izazove u medijskom sektoru Srbije i Crne Gore. Za Srbiju Komisija ocenjuje da je stanje ozbiljno pogoršano usled dalje koncentracije medijskog tržišta i snažnog političkog i ekonomskog uticaja na medije, uključujući uređivačku politiku. Navodi se da su izmene Zakona o javnom informisanju i medijima iz 2023. omogućile kompanijama u državnom vlasništvu da ponovo budu vlasnici medija, što je dodatno doprinelo koncentraciji tržišta. Komisija takođe ističe da se propisi o transparentnosti vlasništva medija i pravičnoj raspodeli javnog finansiranja ne sprovode adekvatno, da postoje zabrinutosti u vezi sa nezavisnošću i pluralizmom javnih medijskih servisa, kao i da je bezbednost novinara dodatno pogoršana usled povećanog broja fizičkih napada i pretnji. Za Crnu Goru Komisija beleži napredak u transparentnosti vlasništva nad audiovizuelnim medijima, ali upozorava da i dalje postoje nedostaci u pogledu onlajn medija. Posebno se ističe rastuća zabrinutost zbog uticaja medija u vlasništvu kompanija osnovanih u Srbiji. Komisija navodi da su liberalna pravila za ulazak stranog kapitala dovela do toga da su tri od četiri nacionalne privatne televizije u većinskom stranom vlasništvu. Poglavlje o Crnoj Gori donosi uglavnom uravnoteženu ocenu napretka zemlje. Evropska komisija prepoznaje nastavak reformskih napora, ali upozorava da i dalje postoje izazovi u oblasti pravosuđa, tužilaštva, slobode medija, borbe protiv korupcije i funkcionisanja demokratskih institucija. Komisija navodi da uprkos postojećim mehanizmima za prijavljivanje neprimerenog uticaja, kritike i napadi usmereni prema tužilaštvu i njegovim odlukama traju tokom čitavog izveštajnog perioda. Takođe se ukazuje na nedostatak ljudskih resursa u pravosuđu, što negativno utiče na efikasnost i funkcionisanje pravosudnog sistema. Evropska komisija ocenjuje da postojeći institucionalni i zakonodavni okvir zahteva snažniju primenu. Naglašava se da su efikasne istrage, krivična gonjenja i pravosnažne presude, naročito u predmetima visoke korupcije, ključni pokazatelji stvarnog napretka. Crna Gora je na Indeksu percepcije korupcije organizacije Transparency International ostvarila 46 od mogućih 100 poena, što ukazuje da se korupcija i dalje smatra ozbiljnim problemom. Komisija ocenjuje da su potrebna dalja unapređenja u oblasti slobode medija. Navodi se da je Crna Gora nastavila reformu medijskog zakonodavstva, ali da efikasna primena propisa i zaštita uređivačke nezavisnosti ostaju među ključnim prioritetima. U decembru 2025. usvojene su izmene Zakona o slobodnom pristupu informacijama, ali Komisija ocenjuje da izazovi u njegovoj primeni i dalje postoje. Posebno se ukazuje na pitanje vlasništva nad medijima. Evropska komisija navodi da je unapređena transparentnost vlasništva nad audiovizuelnim medijima, ali da i dalje postoje nedostaci kada je reč o onlajn medijima. Istovremeno, izražava se zabrinutost zbog rastućeg uticaja medija u vlasništvu kompanija osnovanih u Srbiji. Komisija upozorava da kontinuirani politički pritisci i javni napadi na tužilaštvo mogu narušiti poverenje građana u nezavisne institucije i otežati dalje jačanje vladavine prava. Srbija: Pritisci na pravosuđe, korupcija i mediji ostaju najveći izazovi Crna Gora: Napredak uz trajne izazove

